

ПРОГРАМА

*за комплексен държавен изпит
на студентите от специалност **“ПРОГНОЗИРАНЕ И ПЛАНИРАНЕ”**
редовно и задочно обучение за придобиване на ОКС **“БАКАЛАВЪР”***

1. Определения за планирането. Обект и предмет на планирането. Планови модели. Еволюция на плановата парадигма. Концепция на плановата система. Структура на плановата система. Планови органи. Предпланови дейности и документи. Планов инструментариум.
2. Методи за планиране. Метод на анализа и синтеза. Индексен и коефициентен метод. Метод на моделирането. Балансов метод. Метод на междутрасловите връзки. Метод PERT. Графични методи. Евристични методи
3. Особености на планирането на различните йерархични нива. Структура и съдържание на националния план за икономическо развитие. Структура и съдържание на плановете за регионално развитие. Структура и съдържание на стратегическите плановете. Структура и съдържание на бизнесплановете. Структура и съдържание на работните плановете
4. Основи на проектното управление. Концепции за управление на проектния цикъл. Цели и принципи на оценяването на програми и проекти. Методи за оценка на програми и проекти
5. Предварителен анализ на проектно предложение. Идентифициране на потребностите. Подреждане на приоритетите. Анализ на заинтересованите страни. Метод на логическата рамка
6. SWOT анализ на програми и проекти. Процесът на регионален SWOT анализ. Прилагане на регионален SWOT анализ в периферните райони на България
7. Оценка на финансовата ефективност на програми и проекти. Методи за оценка на големи инвестиционни проекти. Диагностика и селекция на малки инвестиционни проекти
8. Анализ на ползите и разходите (Cost – Benefit Analysis – CBA). Характеристика на метода CBA. Технически анализ на проект. Финансов анализ. Икономически анализ, позитивни и негативни ефекти на проект, дефиниране на преките, косвените и неосезаемите ползи и разходи на проект. Предимства и недостатъци на анализа на ползите и разходите
9. Място на стратегическото планиране в системата на планиране. Произход на стратегиите. Еволюция на стратегическото планиране.
10. Организация на стратегическото планиране. Подходи разработване на стратегически план. Етапи на стратегическия планов процес
11. Целеполагане. Мисия и визия. Цели и задачи.
12. Видове стратегии
13. Модели и методи за оценяване и избор на стратегии
14. Същност на регионалните системи. Процесите “център – периферия” и и пространствено-икономическата трансформация.
15. Организация на регионалното планиране. Органи на регионалното планиране. Структура, функции и задачи на органите за регионално планиране и регулиране. Инструменти за регионалното планиране
16. Показатели за измерване анализ и планиране на регионалната икономическа активност.
17. Съвременни тенденции в развитието на регионалните политики. Регионалното планиране и децентрализацията на икономическото развитие. Регионални политики в страните от ЕС
18. Планиране развитието и локализацията.
19. Ендогенно развитие и ендогенен подход в регионалната политика.
20. Регионални индустриални клъстери. Регионалните индустриални клъстери и пространствено-икономическото взаимодействие
21. Роля и място на услугите в икономиката
22. Основни характеристики на услугите. Класификация на услугите.
23. Същност и класификация на потребностите от услуги.
24. Маркетинг-микс и жизнен цикъл на услугите
25. Качество на услугите
26. Финансова схема на бизнеса: конструкция и функциониране
27. Управление на капитала и оборота на фирмата
28. Управление на печалбата и рентабилността на фирмата
29. Ситуиране и управление на бизнес разходите
30. Същност и обръщаемост на оборотния капитал

31. Същност и значение на дивидентната политика на фирмата
32. Бъдеща стойност и сложна лихва. Настояща стойност и дисконтиране
33. Методи за финансово планиране
34. Анализ на финансовото състояние на фирмата
35. Същност и предназначение на балансите
36. Класификации и номенклатури, използвани в СНС
37. Методи за отразяване на информацията в СНС. Синоптично представяне на СНС. Сметки и таблици. Диаграма на СНС. Уравнения в СНС. Матрици.
38. Макроикономически показатели в СНС. Агрегати.
39. Място на балансът на междуетрасловите връзки в разработването на СНС
40. Предприятието като система. Мрежови структури. Клъстери
41. Методи за придвиждане на продажбите.
42. Производствена програма.
43. Планиране на производството при поточна и групова организация
44. Планиране на ресурсното осигуряване на производството (материални, трудови, финансови ресурси)
45. Динамика на системите. За необходимостта от стратегическо изследване. Разновидности на стратегическите изследвания. Вариант на обща методика на стратегическото изследване. Инструментариум на стратегическите изследвания
46. Същност и предназначение на бенчмаркинга. Форми на приложение. Процедура на осъществяване на бенчмаркинга. Определяне обекта на бенчмаркинга. Избор на еталон. Осигуряване на информация. Анализ и вземане на решения. Внедряване на бенчмаркинг-решенията
47. Балансирана система от показатели за ефективност (BSC). Същност на метода. Структурни компоненти. Трансформиране на визията в оперативно-тактически решения. Мониторинг на стратегическата релация “планиране-изпълнение”. Анализ на резултатите и реинженеринг на стратегията. Аprobация на метода
48. Крос-импакт анализ. Същност и обща характеристика. Методика на прилагане
49. Полета на приложение. Приложение на крос-импакт матрицата при разработването на стратегически сценарии
50. Рейтинг на конкурентните сили - CSR. Същност, характеристика и приложение. Методически решения. Възможности за интегрирано приложение на CSR и PEST-анализ
51. Същност и развитие на Логистиката като наука и практика. Цели и задачи на логистиката. Понятието материален поток и логистична операция. Информационният поток в логистиката. Общи методи на Логистиката. Предмет и обект на Логистиката. Концепция и функции на логистиката. Функции на логистиката
52. Същност и задачи на производствената логистика. Логистична система на промишлената фирма. Логистични канали и логистични вериги. Разполагане на разпределителните центрове в логистичната верига. Бизнес логистиката и търговската дейност на промишлената фирма
53. Същност на снабдяването. Изучаване на снабдителните пазари. Стратегическо планиране на снабдяването. Структурно осигуряване на снабдяването. Оперативно планиране и регулиране на складовото снабдяване
54. Същност на запасите и разновидностите им. Проблеми на запасите. Най-общи въпроси на управлението на запасите. Стратегии за управление на запасите. Видове запаси. Кратка характеристика. Нормиране и планиране на материалните запаси. Определяне оптималното количество на една доставка. Модели за управление на запасите
55. Организация и планиране на доставката. Обработване на договорите. Проблеми на складирането. Функции на склада. Кратка характеристика на складовите операции. Готовност за доставки. Определяне броя на складовете. Селективно складиране
56. Транспортни системи и технологии. Същност на транспортното обслужване. Функции и задачи на транспорта. Техикоикономически особености на транспорта. Показатели за измерване и планиране на транспортната дейност. Транспортни модели. Организация на транспортно спедиторското обслужване. Управление на стоковото движение при спедиторските услуги
57. Информационни системи в логистиката. Видове логистични информационни системи. Принципи за изграждане на логистична информационна система. Информационни технологии в логистиката
58. Същност на бизнес планирането. Място, роля и специфика на бизнес плана сред останалите планови документи. Основания за разработването на бизнес планове. Предприемачество и бизнес планиране. Финансиране и бизнес планиране. Инвестиране и бизнес планиране
59. Раздели на бизнес плана. Обхват на встъпителната информация на бизнес плана. Същинска част на плана – съдържание. Заключителна част на плана – изисквания.
60. Планиране на маркетинговите дейности. Планиране на производството. Планиране на финансово-счетоводните операции. Планиране на иновационните дейности. Планиране на инвестиционните

- дейности. Планиране управлението на качеството
61. Възможности на Microsoft Office Excel за проектиране на планови документи и за решаване на планови задачи. Възможности на Microsoft Office Project за решаване на планови задачи
 62. Същност на стратегическото маркетингово планиране. Стратегическо и оперативно маркетингово планиране. Връзка на стратегическото маркетингово планиране с другите функционални области. Значение на стратегическото маркетингово планиране
 63. Стратегически алтернативи – същност. Дефиниране на маркетинговата стратегия. Съдържание на маркетинговата стратегия. Изисквания към маркетинговата стратегия
 64. Обща характеристика на процеса на стратегическото маркетингово планиране. Етапи в процеса на стратегическото маркетингово планиране. Съдържание и структура на стратегическото маркетингово планиране. Изисквания към стратегическото маркетингово планиране
 65. Същност и значение на SWOT-анализа при маркетинговото планиране. Определяне на възможностите и заплахите в маркетинговата среда. Анализ на силните и слабите страни на фирмата. Определяне на външните фактори: функционален метод. Критични фактори за успех
 66. Същност на анализа на продажбите. Прогнозиране на продажбите – същност. Методи за прогнозиране на пазара и продажбите. Планиране на стоката. Планиране на цената. Планиране на дистрибуцията. Планиране на комуникацията
 67. Кейнсианският икономикс - основа на модерния макроикономически анализ. Функция на потребление и спестяване. Коефициент на мултипликатора. Статичен и динамичен мултипликатор.
 68. Разширен модел на Кейнс. Модел на макроикономическо равновесие в условията на затворено стопанство. Модел на макроикономическото равновесие в условията на отворено стопанство. Мултипликатор на държавните разходи, фискален мултипликатор и мултипликатор на бюджетното равновесие. Модел на акселератора. Взаимодействие между мултипликатор и акселератор.
 69. Макроикономически модели за стоково и парично равновесие. Законът на Валрас. Моделът IS-LM при отворена икономика. Модел на Мъндел и Флеминг.
 70. Макроикономически модели за анализ и предвиждане на икономическия растеж. Модел на Харрод и Домар. Производствени функции за анализ и предвиждане на икономическия растеж. Модел на Кооб-Дъглас.
 71. Основи на многосекторния макроикономически анализ. Таблицата "инпут-аутпут". Структура и съдържание. Видове таблици. Матрица на преките материални разходи. Свойства. Инверсна матрица на Леонтьев. Свойства. Статични многосекторни макроикономически модели. Структура и съдържание. Класификация
 72. Същност на иновациите. Видове иновации. Иновационен процес. Критични проблеми пред иновационния процес. Иновационна система на фирмено ниво
 73. Европейска научна и иновационна политика. Механизъм за формиране и провеждане на европейската научна и иновационна политика. Европейско изследователско пространство. Стратегия „ЕС 2020”
 74. Национална иновационна система. Концепции за иновационните системи. Системни елементи и връзки на иновационните системи.
 75. Иновационни клъстери. Клъстерни организационни конфигурации. Организация и управление на клъстерите. Клъстерна политика и регионална иновационна политика
 76. Технологичен трансфер на иновациите. Видове трансфер. Елементи на технологичния трансфер. Методи за трансфер на ноу-хау.
 77. Процесен подход към иновационната дейност. Планиране на иновациите. Стратегии за иновационно развитие. Технологичен одит.
 78. Базови концепции в управлението на програми. Управление на програми и управление на проекти. План на програмата.
 79. Стратегическо програмиране. Национална стратегическа референтна рамка. Оперативни програми.
 80. Институции за управление на структурните фондове: управляващ орган, сертифициращ орган, междинни звена, комитети за наблюдение. Механизми за финансиране на проектни инициативи
 81. Човешки ресурси в управлението на програми. Ключови роли и отговорности.
 82.Управление на качеството, Качество – същност и характеристика. Качеството – развитие като мисъл и практика
 83.Качество на средата, сертифициране на качеството. Системи за управление на качеството.
 84. Тотални модели по управление на качеството. Награди по качеството. Система 6 сигма. Модели и техники за управление и подобряване на качеството

Л и т е р а т у р а

1. Ангелов, А. Ръководство за разработване на бизнес план. София, Сиела, 1999
2. Андреев, О. Мениджмънт на проекти. София, Софттрейд, 2006
3. Ансофф, И. Стратегическое управление. М., 1989.
4. Апостолов, А. Разработване на проекти за устойчиво развитие. София, Проджекта, 2007
5. Балева, В., П. Иванов, Система на националните сметки, Университетско издателство “Стопанство”, С., 2003.
6. Богданова, Маргарита, Ева Цветанова, Евелина Парашкевова. Диагностичен анализ и оценка на програми и проекти, Свищов, АИ Ценов, 2009.
7. Бодурова, П. Стратегическо управление на фирмата. С., 1993.
8. Василева Л. и др. Регионално планиране и прогнозиране. С., Тракия М, 2002
9. Василева, Л. и др. Регионално планиране и прогнозиране. С., Тракия М, 2001
10. Василева, Л. Регионална икономическа политика. София, Тракия-М, 2005
11. Геров, А. Фирмено планиране. София, ANG, 2005
12. Геров, А.. Фирмено планиране. С., 1992.
13. Дамянов, Ат., П. Горанова. Планиране и прогнозиране. Свищов, 2002
14. Данаилов, Д. Международен финансов мениджмънт, С., 2001
15. Джарова, Ю. Промяната стратегия на българската фирма. С., 1991.
16. Каменов, Д. Фирмено планиране, прогнозиране и контролиране. София, ИКОМ, 1999
17. Лекционен курс по дисциплината „Финансов мениджмънт”
18. Манов, В. Прогнозиране и планиране. София, УИ „Стопанство”, 2001
19. Марчева, Ан., Ал. Розенблум. Икономика на услугите. Габрово, ЕксПрес, 2010
20. Марчева, Ан., М. Вачевска. Тренинг по планиране и прогнозиране. Габрово, ЕксПрес, 2009
21. Митев, Н., М. Чиприянов, Основи на планирането и прогнозирането, В.Търново, Абагар, 2006
22. Митев, Н., М., Чиприянов. Практикум по планиране. В. Търново, Абагар, 2008
23. Митев, Н., М. Чиприянов. Логистика: теория и практика. В.Търново, Абагар, 2005.
24. Найденов, Н. Прогнозиране и планиране. УИ “Стопанство”, С., 2002
25. Нейкова, Р. Прогнозиране и планиране. Екс-прес. Габрово, 2006
26. Панайотов, Д и Б. Борисов. Стратегическо планиране. Свищов, 2000.
27. Панайотов, Д., М. Чиприянов, Планиране и прогнозиране, Свищов, 2006
28. Панайотов, Д. и др. Предплановите дейности и качеството на планирането. Варна, 1989.
29. Панайотов, Д. Конвенционални методи за проектно управление. Свищов, АИ „Ценов”, 2003
30. Панайотов, Д. Планови методи във фирмения бизнес. Свищов, “Стопански свят”, 1993
31. Панайотов, Д. Планови методи във фирмения бизнес. Свищов, 1994.
32. Панайотов, Д. Съчетаване на глобалното с регионалното планиране. Варна, ДИ “Г. Бакалов”, 1983
33. Панайотов, Д., Борисов, Б. Стратегическо планиране. Свищов, АИ „Ценов”, 2000
34. Панайотов, Д., Чиприянов, М. Планиране и прогнозиране. Свищов, АИ „Ценов”, 2006
35. Паунов, М. Стратегии на бизнеса. С., 1995.
36. Славова, И. Бизнес планиране. София, Сиела, 2004
37. Тодоров, Т. Въведение в системата на националните сметки, АИ “Ценов”, Свищов, 1993.
38. Тодоров, Т., Архитектура на съвременната макроикономическа отчетност, Стопански свят, Свищов, 2002.
39. Тонкова Ст., Локализационният избор, В. Търново, Абагар, 2002
40. Тонкова, Ст., П. Горанова. Модели за макроикономически анализ и прогнозиране. В. Търново, Абагар, 2008.
41. Чиприянов, М. Корпоративно планиране. В. Търново, Абагар, 2009.
42. Чиприянов, М. Методи за стратегически изследвания и решения. В.Търново, Абагар, 2008
43. Янков, Н. и др. Работен комплект по прогнозиране и планиране. Свищов, АИ „Ценов”, 2004
44. Янков, Н. и др. Тренинг по стратегиране, планиране и маркетинг. Свищов, АИ „Ценов”, 2007
45. Янков, Н. Прогнозиране и планиране. Свищов, АИ „Ценов”, 2002
46. Steiner, G. Strategic Planning. NY, 1997.

Програмата е обсъдена и приета на заседание на КС на катедра „Стратегическо планиране“ с Протокол № /16.01.2012 г.